
IX
ZESTOA XVI. MENDEAN
(1542-1543)

Iñaki Azkune Mendia

1. (1542)

1.1. 1542. URTEA.....	3
1.1.1. Zestoarren eta ingurukoen testamentuak	3
1.1.1.1. Maria Joango Ganbararen testamentua	4
1.1.1.2. Martin Amasen testamentua	4
1.1.1.3. Joan Alos Amilibikoaren testamentua	5
1.1.1.4. Esteban Artazubiagaren testamentua.....	5
1.1.1.5. Maria Beltran Akeberroren testamentua	6
1.1.1.6. Joanes Ipintza apaizaren testamentua.....	7
1.1.1.7. Ana Lizarraratsen testamentua	8
1.1.2. Santa Engrazia, Zestoa, Aizarnazabal, Arroa eta Aizarnako elizetako agiriak.....	9
1.1.2.1. Santa Engraziako ermitako agiriak	9
1.1.2.2. Zestoako elizako agiriak.....	9
1.1.2.3. Aizarnazabalgo elizako agiriak	10
1.1.2.4. Arroako elizako agiriak	11
1.1.2.5. Aizarnako elizako agiriak.....	12
1.1.3. Zestoako Kontzejuaren bilerak eta tratuak	13
1.1.3.1. Gipuzkoako Batzarretarako prokuradore-ahalordeak	13
1.1.3.2. Zestoako ondasunei zegozkien milakoei buruzko agiriak.....	14
1.1.3.3. Kontzejuaren gainerako tratu eta agiriak	15
1.1.4. Esteban Akertza merkatariaren eta Joan Akertzaren tratu eta agiriak	18
1.1.5. Baltzolarren tratu eta agiriak	20
1.1.6. Martin Indoren eta indotarren tratuak.....	22
1.1.7. Domingo Lizarrarats aita-semeen eta lizarrarastarren agiriak.....	25
1.1.7.1. Lizarrarastarren obligazio-agiriak	25
1.1.7.2. Lizarrarastarren ahalordeak.....	26
1.1.7.3. Lizarrarastarren ordainagiriak, etab.	27
1.1.8. Domingo Arronaren eta arronatarren kontratu eta agiriak	29
1.1.8.1. Domingo Arrona eta Bartolome Txiribogaren ondasunak	29
1.1.8.2. Domingo Arronaren obligazio-agiriak	30
1.1.8.3. Domingo Arronaren ordainagiriak, etab.....	31
1.1.9. Bartolome Txiribogaren eta Joan Mirubiaren agiriak	32
1.1.10. Juliana Gebararen eta San Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren agiriak	33
1.1.10.1. Altsolaratz jauregiko maiorazkoa sortzeko agiria	34
1.1.11. Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren tratu eta agiriak.....	36
1.1.12. Joan Martinez Lasaokoaren eta Katalina Belez Oñatz-Loiolakoaren ezkontza-kontratua	37
1.1.13. Narruondotarren, iribarrenatarren eta olaberrietatarren agiriak	38
1.1.14. Etxabetarren, igarategitarren, areitzagatarren eta zuubetarren agiriak	39

1.1.14.1. Bartolome Etxaberen eta emaztearen ordainagiria	41
1.1.15. Zubiaurretarren, olidendarren, etxegaraitarren eta ermutarren agiriak	42
1.1.16. Beltran Arizmendiren eta Marina Garratzaren arteko auzia.....	44
1.1.17. Hernanitarren, ibañetatarren, akoabarrenatarren eta garagartzatarren agiriak	46
1.1.18. Artigatarren, arreizatarren, errementaritarren, aranoatarren eta sorazutarren agiriak.....	48
1.1.19. Nikolas Martinez Egiakoaren, Maria Nikolas Zabala-Lasaoren eta Martin Azkueren agiriak	50
1.1.20. Izarragatarren, eizagirretarren, ostolatatarren, arbestaindarren eta olazabaldarren agiriak.....	51
1.1.21. Beste zenbait tratu eta agiri	51
1.1.22. Gipuzkoako Batzarrak, etab.	53
1.2. LEHEN KAPITULUKO OHARRAK	56
2. (1543)	
2.1. 1543. urtea.....	59
2.1.1. Zestoarren testamentuak.....	59
2.1.1.1. Marina Arronaren testamentua eta ondasunen inbentarioa	59
2.1.1.2. Joan Otxoa Artazubiagakoaren testamentu-baliogabetzea.....	60
2.1.1.3. Lopeitza Luberriagaren testamentua	60
2.1.1.4. Joan Zuube “Arotzarte”ren testamentua eta kodiziloa.....	60
2.1.1.5. Maria Joango Aldalurren testamentua.....	61
2.1.2. Maria Zuuberen auzi eta tratuak.....	62
2.1.3. Joan Errementariren agiri eta tratuak	63
2.1.4. Domingo Luzarrarats aita-semeen agiriak.....	66
2.1.5. Zarauzko, Errezilgo eta Zestoako Kontzejuaren bilera eta agiriak	68
2.1.5.1. Zarazuko eta Errezilgo Kontzejuen bilera eta agiriak.....	68
2.1.5.2. Zestoako Kontzejuak Batzarretarako egindako izendapenak	69
2.1.5.3. Zestoako Kontzejuak milakoen errolda zehazteko egindako agiriak	70
2.1.5.4. Zestoako Kontzejuaren beste zenbait bilera eta agiri.....	73
2.1.6. Eliza eta ermitetako tratu eta agiriak	75
2.1.6.1. Zestoako elizako agiriak.....	75
2.1.6.2. Arroako elizako agiriak	77
2.1.6.3. Aizarna eta Santa Engraziako elizetako agiriak	78
2.1.6.4. Aizarnazabal eta Urdanetako elizetako agiriak	79
2.1.7. Esteban Akertzaren kontratu eta gainerako agiriak	80
2.1.7.1. Esteban Akertzaren ordainagiriak	80
2.1.7.2. Esteban Akertzaren obligazio-agiriak	81
2.1.7.3. Fernando Olazabal zenaren auzian Esteban Akertzaren partehartzea	83
2.1.7.4. Esteban Akertza Joan eta Periko Goienetxearen zaintzaile.....	87

2.1.7.5. Esteban Akertzaren ahalordeak eta beste zenbait agiri	89
2.1.8. Domingo Arronaren ahalorde, ordainagiri eta obligazio-agiriak	93
2.1.8.1. Domingo Arronaren ahalorde eta ordainagiriak	93
2.1.8.2. Domingo Arronak zestoarrei hartutako obligazio-agiriak	95
2.1.8.3. Domingo Arronak arroarrei eta beste zenbait hartutako obligazio-agiriak	97
2.1.9. Nikolas Martinez Egiakoaren tratu eta agiriak.....	99
2.1.10. Joan Lopez Sasiolakoaren eta Maria Beltran Laurgainen arteko auzia	101
2.1.11. Madalena eta Fernando Zubeltzuk Joan Lopez Sasiolakoarekin izandako auzia	104
2.1.11.1. Madalena Zubeltzuren senar zenak utzitako ondasunen inbentarioa	105
2.1.11.2. Madalena, Fernando eta Joan Lopezen auzian arbitroek emandako epaia.....	107
2.1.12. Blas Artazubiagaren kontratu eta agiriak	108
2.1.12.1. Blas Artazubiagaren obligazio-agiriak.....	108
2.1.12.2. Blas Artazubiagaren ordainagiri, kontratu eta ahalordeak.....	110
2.1.13. Zestoako ezkontzak	112
2.1.13.1. Joan Belauntza eta Maria Ibiakaitzen ezkontza	112
2.1.13.2. Pedro Eskoriatza-Agirre eta Katalina Arretxeren ezkontza	112
2.1.14. Fernando Olazabal medikuaren tratu eta agiriak.....	113
2.1.15. Domenja Akoabarrenaren agiriak.....	115
2.1.16. San Joan Perez Idiakaitz-Lilikoa lizentziatuaren agiriak	117
2.1.16.1. Altzolarats jauregiko burdinolaren errentamendu-kontratua	119
2.1.17. Fernando Zubeltzuren agiriak	120
2.1.18. Joaniko Arronak eta amak Marina Arronarekin eta ondorengoekin zuten auzia.....	122
2.1.18.1. Marina Arronaren aldearen lekukoen testigantzak	123
2.1.18.2. Joaniko Arronaren aldearen lekukoen testigantzak.....	126
2.1.19. Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren tratu eta agiriak.....	130
2.1.19.1. Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren obligazio-agiriak	130
2.1.19.2. Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren ahalordeak.....	131
2.1.19.3. Joan Perez Idiakaitz-Lilikoaren ordainagiriak, etab.	132
2.1.20. Bartolome Txiribogaren eta Martin Diaz Mirubikoaren arteko auzia	134
2.1.21. Itziarko Ana Erleteren ondasunei buruzko agiriak.....	136
2.1.21.1. Maria Martinez Erletekoak Ana Erleteren tutoretza uzteko egindako agiria	136
2.1.21.2. Joan Otxoa Arriolakoa tutoreak Ana Erleteren izenean egindako agiriak.....	137
2.1.22. Zestoako Martin Perez Artzubiagakoak Martin Perez Munoakoarekin izandako auzia.....	138
2.1.23. Martin Otxoa Ermukoaren eta Joan Ermuaren agiriak.....	139

2.1.24. Joan Arano eta Maria Joango Aranoren agiriak	141
2.1.25. Domingo Garratza jostunaren tratu eta agiriak	141
2.1.26. Ana Ipintzaren eta Ana Lasaren tratu eta agiriak	142
2.1.27. Joan Igartza, Joan Arbe eta San Joan Arberen agiriak	144
2.1.28. Joan Legardaren eta Joan Zugastiren tratu eta agiriak	146
2.1.29. Joan Etxenagusia, Maria Anton Indo eta Joan Esnalen agiriak.....	147
2.1.30. Marina Artiga, Martin Egaña eta San Joan Egañaren agiriak	148
2.1.31. Txiribogatarren, zubiaurretarren eta baltzolatarrren tratu eta agiriak.....	150
2.1.32. Artzubiagatarren, ostolatzarren eta etxabetarren agiriak	152
2.1.33. Amilibitarren, altzolarastarren eta artazubiagatarren agiriak	154
2.1.34. Idiakaiztarren, ibiakaiztarren eta lizarrarastarren agiriak.....	157
2.1.35. Agotetarren, lizasoetarren eta goienetxeatarren agiriak	158
2.1.35.1. Domingo Agote apaizak anaia Joan Agoterekin izandako auzia.....	160
2.1.36. Olidendarren, ipintzatarren eta amastarren agiriak	161
2.1.37. Gregorio Elizalde, Katalina Etorra, Martin Artzuriaga eta Joan Itziarren agiriak	163
2.1.38. Joanes Urain, Ana Garro, Joan Fernandez Dorrekoa eta Jakobo Gesalagaren agiriak	164
2.1.39. Joan Fernandez Arreitzakoa, Maria Nikolas Zabala-Lasao eta Joan Bikendiren agiriak	165
2.1.40. Joan Bengoetxea, Esteban Edarritzaga eta Pedro Eskoriatza-Agirrerren agiriak.....	166
2.1.41. Domingo Arretxe-Etxenagusia, Katalina Mantelola eta akertzatarren agiriak	167
2.1.42. Joan Martinez Lilikoa, Joan Pagino, Domingo Potzueta eta Joan Zuuberen agiriak	168
2.1.43. Juliana Gebara, Joan Martinez Akoakoa eta beste zenbaiten agiriak	169
2.1.44. Gipuzkoako Batzarrak, etab.	170
2.2. BIGARREN KAPITULUKO OHARRAK.....	173

AGIRITEGIA

1542. urteko lehen hiruhileko agiriak [XVI. m. (42) 1]-[XVI. m. (42-III) 8]	177
1542. urteko bigarren hiruhileko agiriak [XVI. m. (42-IV) 1]-[XVI. m. (42-VI) 5]	217
1542. urteko hirugarren hiruhileko agiriak [XVI. m. (42-VII) 1]-[XVI. m. (42-IX) 17]	247
1542. urteko laugarren hiruhileko agiriak [XVI. m. (42-X) 1]-[XVI. m. (42-XII) 4]	291
1543. urteko urtarrileko agiriak [XVI. m. (43-I) 1]-[XVI. m. (43-I) 30]	357
1543. urteko otsaileko agiriak [XVI. m. (43-II) 1]-[XVI. m. (43-II) 32]	387
1543. urteko martxoko agiriak [XVI. m. (43-III) 1]-[XVI. m. (43-III) 44]	439
1543. urteko apirileko agiriak [XVI. m. (43-IV) 1]-[XVI. m. (43-IV) 32]	491
1543. urteko maiatzeko agiriak [XVI. m. (43-V) 1]-[XVI. m. (43-V) 34]	565
1543. urteko ekaineko agiriak [XVI. m. (43-VI) 1]-[XVI. m. (43-VI) 37]	601
1543. urteko uztaileko agiriak [XVI. m. (43-VII) 1]-[XVI. m. (43-VII) 26]	645
1543. urteko abuztuko agiriak [XVI. m. (43-VIII) 1]-[XVI. m. (43-VIII) 17]	675
1543. urteko iraileko agiriak [XVI. m. (43-IX) 1]-[XVI. m. (43-IX) 28]	695
1543. urteko urriko agiriak [XVI. m. (43-X) 1]-[XVI. m. (43-X) 16]	745
1543. urteko azaroko agiriak [XVI. m. (43-XI) 1]-[XVI. m. (43-XI) 16]	767
1543. urteko abenduko agiriak [XVI. m. (43-XII) 1]-[XVI. m. (43-XII) 21]	793

ERANSKINAK

ZESTOAKO ALKATEAK XVI. MENDEAN (1542-1543)	821
IX ZESTOA XVI. MENDEAN (1542-1543). IRUDIEN OINAK	825

BESTE ZENBAIT AURKIBIDE

GAIKAKO AURKIBIDEA	833
AURKIBIDE ONOMASTIKOA	849

